

10.

ПЕШТАНСКО-БУДИМСКИ

СКОРОТЕЧА.

(Соуриер.)

ПЕШТА.

Четвртакъ

3. Фебруаріа. 1844.

Год. III.

ПѢСНИКЪ СЛОВЕНСКІЙ.

Гдѣ в Татра узвышена,
Крѣпкій Вагъ Словенска рѣка,
Смутна Нѣтра нѣг'ва сѣка.
Там' в зыбка *) сви Славена!

Та в земля, земля красна;
Или зримъ на сѣде горе,
Или на румене зоре,
Ил' небеса модрясна;

Ил. дѣвояк' чуемъ гласе,
Кое плачу по долинамъ,
И богаты по равнинамъ:
Свуда видимъ слику красе!

Но кад' тамо бацымъ око,
Гдѣ нашъ Криванъ **) стои светый;
Съ очію ми зуза лети:
Да смо пали толь дубоко!

Нама брда и равнину,
Миле куће и ливаде,
Златне Татре воћне сааде,
Подкрывавску домовину.

Холевка.

гора или планина у горњој Унгаріји.

Пѣти нама ни-й слобода!

Смутне су Словенске ниве:
Фрула, гайде вѣф' не живе,
Муче као тиха вода:

Лет'мо дакле пѣсмо моя
Тамо, гдѣ юш' пѣти можно,
Гдѣ сви живо, чврсто, сложно
Пут' се крену вредногъ боя.

Гдѣ Маркови сад' потомцы
Храбро бране сѣдоглаву
Вѣковиту майку Славу,
К'о Славянски яки момци!

Тамо ћемо мы пѣвати
Док' не дође оно доба,
Кзд' ћ' изъ тамна мора гроба
Подтатранскій Родъ устati!

Еръ кадъ ни е при Татрик
Словакъ оће пословати
Гдѣ ту, милой у Слави.

Богославъ Носакъ.

СЛАВНО ИЗДАВАТЕЛСТВО

Пештанско-Будимскогъ Скоротече!

Приложено овде Слово, кое намъ є добрый и
мвогозаслужений Г. Авраамъ Миксімовичъ Па-
рохъ нашъ, и пр. на первый данъ Нове 1844. Го-
дине, у Свето-Георгіевской Церкви Сомборской, много-
численно, — собраномъ Народъ на ползъ дешевицъ,

и удовольствіе свію слышателя изговоро. Желєни да се — — перво, редкости ради съячая педесетогодишнѣгъ Священства Иѣгова; друго, моралногъ поученія ради; а треће, изъ благодарности къ Богу, што мы є за толико година, постоянно здравлѣ, особитѣ бодрость, и пристествіе Духа поклоню; те намъ онъ и садъ, будїи да се овде преко целе године повседневне Службе Божіе отправляю: у Чреди своій свакій данъ самъ безъ Діакона свете Лутергію служи, • друге Парохіалне и Школске дужности, са свакимъ усердіемъ охотиш исполнявати непрестае, — да се и далѣ по Народѣ проще и раснесе. Честь имамо Славно Издавателство утвѣшнѣше молити да бы сте доброты и Любовь имали, и писаніе ово наше са словомъ Проповѣдника, средстvіемъ Скоротече Вашегъ юбиарадовали. Богъ да намъ Га овако здрава и бодра дѣхомъ, юшти друго пожави на общу задоволность и особитѣ утѣхъ насъ Парохіана Иѣговы.

Съ отмѣннымъ многопочитаніемъ пребываюши.

Славиаго Издавателства

у Семборѣ 20. Ianвариа 1844.

Истинніи Почитатели
Избраніи Гражданіи Семборскіи.

СЛОВО

На первый данъ Нове 1841. Године

говорено

Авраамомъ Максимовичъ.

Парохомъ Семборскіи, и кр. Інг.

Недагогіч. Катихетомъ.

Бо имя отца, и сына и святаго дѣха.

Ако сте кадгдь кадъ самъ Вамъ съ овогъ светогъ места, Слово Божіе проповѣдао, внимательнѣ ме слышали, Христіани Благочестиві! то особито данась имайте добротѣ поклонити ми Ваши прилѣжнѣ винманіе. — — Срѣ не могу премолчати, да Христолюбіемъ Вашимъ изъ любови и почтанія не явимъ: да є мени данась, особитый у всѣхъ момъ, пънъ дѣховногъ утѣшенія юлануо данъ. Данась є пъны педесетъ годинъ, како ме є Господь сподобіо Священникомъ постати. — Недесетъ є, велимъ, година данась како є Блаженнопочившій Архиерей Ішановичъ, Епіскопъ иногда Бачкій — кога тѣло овде у Церкви нашей подъ великимъ Полуслеемъ саранчино лежи — у Соборной Новосадской Церкви, Благодать Дѣха святаго на главѣ

мою призывао. Доста самъ я за оволико година изъ дужности Священническе светы Лутергія слѣжію, Слово Божіе проповѣдао, читао, пою, съ Літіомъ ишао, и много пѣтій у ныма начальствовао, знаменовао, крестіо, венчао, исповѣдао, причестъвіао и сарањивао. Садъ ми ниніта дрѣго нештасае, но да благодарне молитве мое предъ престолъ Божіи, са съзами радости изъіемъ, и светогъ Сумешна старца речи изѣстимъ: „Нынѣ отпѣщаши раба твоего Владыко!!“ —

Всемогущій Создело света и Боже нашъ! съ найумилініемъ страхопочитаніемъ, сокрушеніемъ сердцемъ и тоцлииъ съзами, падамъ данась предъ Величество славе Твое; благодареши, што си ме као шедъ и милостивъ сподобіо слѣжителемъ быти Новаго Завѣта и святыхъ тайнъ педесетъ годинъ. Ако є света Воля твоя, да юшти кой данъ и часъ послѣжимъ, укрѣни же немощна, жельиш творити волю твою святу, благъ и совершенію до последнѣгъ издыханія; сподоби ме дочекати христіанскій конецъ живота мoga, безболѣзенъ, непостыданъ, миранъ; и даруй ми добаръ отвѣтъ, да се не застыдимъ на страшномъ судѣ Христа Господа нашего. — —

Друго пакъ, взираюши на важность праздника данашнѣгъ немогу ни Христолюбія ваша безъ дѣховногъ утѣшенія приставити; зато мыслимъ, чимъ бы я пристойніе Слово мое къ Вама данась почети могао, него онима вѣрными речма, съ коима обычнѣ садъ чадолюбивый отацъ сынъ, а послѣшанъ и разуманъ сынъ отцѣ свое новѣ годинѣ честитао. — Речма, съ коима се у ово време правіи пріятельи, искренна браћа, и добріи сосѣды нeliцемѣрни поздравляю. — Я желимъ — да Богъ да Вама свима срећнѣ новѣ годинѣ. Желю овѣ, коя ми изъ правогъ серца извире, надамсе, да ју добромыслећа Ваша сердца презрети нећею.

Срећнѣ, велимъ, новѣ годинѣ желимъ Вамъ. Срећнѣ Вашемъ временномъ — земномъ — и тѣлесномъ составѣ; а Блаженство Вашемъ безсмертномъ — небесномъ

— и дхновномъ съществѣ; еднѣмъ словомъ: тѣлѣ и дѣши свако право и истинито благо.

Право и истинито благо, да Вамъ Богъ да. Еръ земне човеческе среће блага ни съ сва постоянна, зато што недолазе свагда изъ десне рѣке; и кадъ је лева однесе, онда престаю быти благо, и бываю зло, и како што често быва, коимъ пѣтемъ до-
брѣ, онымъ и отидѣ.

Честь и имѣніе; власть и достоинство, удовольствіе и ныни подобна, желе себи готово сви сынови чловѣческіи: а сынови Божіи — знаючи да се на пра и трѣнѣ у Царствѣ Божијемъ не гледи — не стараю се јш томъ. Ныни є мало и низко станѣ овде на земли често угодніе, и повольніе, него велико и высоко. Знадѣ они да велика бремена потребију яка рамена. Зато кадъ кои отъ ныи повседневногъ хлѣба, и одело има: и подъ мирнимъ кро-
вомъ своимъ задовольни живи, тай є ме-
дѣи ныни срећи и богатъ довольни.

Здравіе тѣлесно єсть лепъ дѣрь, и пра-
во благо напе. Богъ га є дао людма на сохраненіе. Но притомъ здравіе дѣшевно
много є отмѣніе и драгоценіе отъ тѣлес-
ногъ, — — какогодь што умѣреніа чиста
рана содержава намъ здравіе тѣлесно; тако
исто разумній, совѣтній и христіанскій
начинъ мышленія и живленія, чѣва и крѣ-
пи намъ животъ дѣшевный.

Срећніи быти могъ и манѣ добріи лю-
ди, а блаженніи измѣдѣ добры, кои съ
избояни. — Зато наиболѣе быти, да
Вамъ съ єдномъ речю желимъ Све, то
есть: свакъ онѣ срећи, кою Вы као ра-
мени и богопросвѣщеніи люди и Христіани
сами себи желите.

Миръ, чини ми се да ће првый быти,
кои пре свега овде на земли заслѣжуе ово-
дено име Срећа. Еръ и вѣчно блаженство
миромъ называсе. И тако после блаженство
и миръ саставляю правъ срећи нашѣ; као
што настѣ Пророкъ и Царъ Давидъ лепо
ш томъ учи; „Кто есть чловѣкъ хот-
тай животъ, любай дни видѣти
благи; удержи языкъ твой јзла;
и устнѣ твои, јже неглаголати лести.

Уклониша ј зла, и сотвори благо,
взыщи мира, и пожени ј“ Еръ чо-
векъ, кои овде на земли мира не тражи,
тай ни у вѣчности блаженства наћи не-
може. —

Господи! миръ твой дарбъ намъ; да
пріедетъ намъ Царствіе твоє.

Човече Христіанине! кои срећно же-
лиши провести новѣ овѣ годинѣ, пре
свега мира тражи; и то само тражи
га онде, гдј га найпре наћи можешъ;
то есть: у теби самомъ, у задовольствѣ и
спокойствѣ; јръ неможемо мы съ другима
и са светомъ мирнї живити, докъ сами
са собои юпире не помиримосе. Зато, а-
ко кога срећомъ глање совѣсти ј зла от-
зыва; ако га совѣтъ разумна болѣ са-
вѣтѣ; и свѣтлость Закона иправый мѣ пѣтъ
показа; некъ неда онда да мѣ зла пожела-
нія и страсти јбыкновене станѣ на пѣтъ,
да мѣ владѣ отмѣ, и да га упронасте.
Већ некъ покори горе болѣмъ; већ некъ
заповѣда и управля, а манѣ некъ покор-
иш слѣша. Разумъ некъ влада, а склоности
тѣлесне некъ се повинију.

Благодатио Јисуса Христа можемо мы
себе надвладати. Но сраженію само слѣдѣ
побѣда: а за њомъ миръ, найпре у нама,
а после около настѣ. Онда и миръ дома-
ћий, и сродный миръ неће дјго осимъ
настѣ быти, кадъ га мы јдануть у себи
стечемо. Лако ће владати другима около
себе, кои се научио самъ собои владати.
А не треба ни желити свима владати; тре-
ба по речиа Христа Спасителя знати и
слѣжити. И занста отгудъ постаете немиръ
многи, и несреће у фамиљама, што сви
хочеју да заповѣдају, а да неслѣшају. — У-
слѣжностъ старіега чини младьега послѣшна.
Кои се жертвѣ за ползъ оны, кои мѣ
принадлеже, онаме све принадлежи. До-
мостроители Вы, и Домостроителница! ро-
дители, воспитатели и предпоставлѣнни!!
Срећне ради нове године, не заборавите
што самъ рекао: Помирите се найпре са
собомъ, а после медѣ собомъ. Старіи некъ
разумни заповѣдају; а млади некъ радо
слѣшају. Пакъ ће настѣ онда доселити се

милый Божій миръ у нась, у домове наше, и у сердца наша. Онда ће быти во вышныхъ Богъ слава, на земли миръ, а медъ людма благоволеніе. Онда ће духъ нашъ, познати Бога мира, и признати, да є све на земли света, осимъ любити Бога, и нѣмъ единомъ слѣжити.

Благо теби и свима, кои те окрѣжаваю Благочестива и пѣна благоволенія дѣшо Христіанска! Благо теби. Колико си ты болѧ, толико ће болѣ быти содрѣжество твое. Благо свымъ разумнымъ и добрымъ людма, кои у согласію живе, и блаженство свое. братински овде иа земли, изъ медъ себѣ деле; а отъ нечестивы и развраћены клонесе и чѣваю. Шо они ће и у вѣчности, союзомъ свете любови, и сродствомъ блажены дѣша соединїні, сладке плодове правогъ и истинитогъ дрѣжства, у тѣсніемъ крѣгъ избранны пріятеля щкѣсити, и нѣмъ наслаждаватисе. Што смо мы овде на земли често са сѣзами сѣяли, тамо ћемо у вѣчности у веселю пожети. Тамо ће намъ се пріятелство за пріятелство; любовь за любовь; вѣрность за вѣрность вратити. Шо не ће тамо више добро и благородно намѣреніе презено быти, ни на зло толковатисе. — Неће се више благодѣяніе наше, съ горкомъ неблагодарностю враћати. — Еръ тамо нема злѣстника; нема шлаголателя ни гонителя. Но тамо съ пріятели медъ пріятели, и вѣчный миръ у Царствѣ Божіемъ

Избавленіе послао намъ є Господь людемъ своимъ, да бы мы юштъ овде на земли постали добрый и возлюбленный народъ Бежіи, кога ће Онъ у дань онай вѣчне нове године Божественногъ мира свогъ участнике и наслѣднике сотворити. Кадъ є тако Благочестивіи Слышатели! Дай да ради овде потрѣдимо се виѣтрениѣгъ мира ради, да бы га у вѣчности известніе нахи могли. Дай да трезвениш и благочестиво поживимо на земли, у блаженой надежди, да ће нась Спаситель света, по шѣтованію своме, Славе Божіе, и блаженства Небесногъ участнике сотворити.

Ово є искренно желаніе мое, кое Вамъ на первый дань нове — и да Богъ да —

срећне, године свима желимъ и честитамъ Аминъ;

СЛАВИНЪ ЧЕСКІЙ

Антоніа Вайєа,

[Изводъ изъ Путоописанія к.... ка.]

Златно сунце, трептећи у синѣи и не-прегледномъ поднебію освѣтляше мѣсеца Октомвриа 1843. г. великолѣпну Ческу Краину, међу престарымъ Мелникомъ и Рипомъ рас простерту и натопљну сребрны таласи быстре рѣке Лабе, кадъ смо мы весело путемъ Либоха Ѣздили, да нашу любопытность насытимо. Вѣчна и неопровержима истина є, да човѣкъ о самомъ хлѣбу не живи; ѕрбо иначе нестало бы разлике међу нѣмъ и другомъ животыњомъ. Човѣку є и вѣна могућностъ дата; онъ се има славно на мертвай земной грудви подићи и узвысити; наслаждавати се гледаюћи на дивна Божја дѣла: онъ има претварати тужне пустоши у цветаюће нѣиве и баште, и употреблявати красна своя вѣжества, да свое животворне мысли са самимъ дѣйствомъ освѣдочи. Многостручнымъ овымъ ума свога заниманиемъ попе ће се онъ своме Сворителю и осведочити божественну искру, коя у нѣму тиня, и божественно подрекло, кое му право къ небу дае.

Тымъ одушевлени и напоени доћемо у Госпоштину, у којој садашњий Властелинъ отликуюћи се благороднимъ намѣреніјама и истинитимъ чловѣкомобијемъ, много лѣпнѣа чини. Име му є Антоній Вайєъ, мужъ веле изображенъ, кои є по сѣверозападнимъ странама путовао, и тамо пуно сваке красоте и свакогъ добра, чега у Ческой, нѣговомъ отечству нема, видio.

Врло добро осећаюћи дужности једногъ честногъ Властелина, и теготе садашњегъ времена, проводи онъ дане свое као брижљивый отацъ усрѣдъ свои поданика. По примѣру нашегъ отеческогъ Владѣтеля не-престанно настојећи да подпомогне животъ сиромашни свои поданика, отважи се онъ сходнымъ начиномъ и полѣпшанѣмъ имѣнія свога сиромашнимъ поданикомъ своимъ да-

ти прилику, да си набаве и стеку средство живљања.

Будући да му је Ческа отечество, у којега наручјо животъ свой ублажава, то нје хотђо пренебрегнути и завычай, пакъ се кланјати туђинству и упразненомъ свачему и ничему — као што то на жалость мноғи немарљивци чине. Тимъ начиномъ рођисе у духу Господина Антонија Вайоа мысль „Славина“ илити Ческогъ Славохрама, наравно подъ заштитомъ топлогъ и жаркогъ домородства, да тако искаже и на свѣтъ изда свое почитаніе, кое гои спрама заслуга свои верлы земљака, храбри Чеса. Овай Властелинъ и украситель окрестности Либушке отечески за свое поданике бринећи се, добро разабравши и збравши силе свое, начини и подигне овай славохрамъ Славинъ названий, само за оне у Історије славне и сayne мужеве, кои родомъ Чеси, Ческу земљу прославише. Но овомъ начину учинїнъ је основъ овай, по нѣмъ ће се и извести.

Но гласъ се разнео, кои је започето ово зданіе сад' Валхалломъ, садъ Паноеономъ, непазећи на противословије, прозвао. Ни једно ни друго нје. Таково што высирено и высоко кадаръ је створити свеможнији Владѣтель, или светымъ жаромъ домородства пламтећи народъ кои самогъ себе почитује, и право цѣни. — То су само зданіја подигнута, по рѣчма Хорација, „omne tulit rupes- tum, qui miscuit utile dulci;“ да бы се съ ньима украсила и развеселила Госпоштина Либохъ и нѣзина красна окрестность. Подобна украшенија иманя, који су велики трошкови весма вѣшто и художествено заведена, находите се у Моравији, близу Айзгруба по имени Књаза Лихтенштайнса, и при Намѣсту, по Грофу Хаутвицу.

Име, Славинъ узето је изъ писама славногъ списателя Добровскогъ. Саставља ће ово зданіе храмъ на брежуљку сазиданъ, увраћенъ торићемъ 20. фатије высокимъ и уређенимъ за велелѣпнији изгледъ, поредъ когъ лежећа ловачка кућа „Миловъ“ као лѣтнији дворъ, задаћесе по Архитектическомъ вкусу. — Ово ће се полако и тврдо

зыдати, да тако крозъ неколико година послую и новца заслуже Властелински поданици. Поводъ иако горероченому разглашенију вальда је то дало, што, Г. Антониј Вайо, као правый и разборитый знатель художества, упућенъ болимъ вкусомъ, све забаџи, што се тиче Митологије Христијанству непристойне, и отреди лѣпымъ и вѣштымъ художествама Історијски животъ, који је изъ догађаја у домовини сбывашихсе црпљенъ представити. Услѣдъ овогъ практическогъ смотреніја украсише онъ и свой, истини не тако великъ, но лѣпъ дворацъ, а именно украсише су дворане нѣгове са образима славнаг Чехослава, који у разнимъ Історије пријуљеніјама отечество свое прославише; кое образе творе рођени Чеси, као Навратилъ, Линъ, Левий и други. — У Славину, постави ће се отъ прилике 12 до 16 найславнѣи у Ческој мужева; кое ће на гласу Шванталеръ у Монаку у природной величини лѣвати (лити). Живо ово припомагање и расплоћење лѣпы и вѣшты Художества у Ческој заиста ће пробудити высоке умове многи верлы Чехослава. Благодарно ће свакиј припознати ову племенистость, која ће може быти и породити пуно дичности вредны наслѣдника. Ово се лако може заключити изъ нѣжности и познате вредности и радиости Чеха, који су свакој красоти и велелѣпју првећи наклонѣни; већма ће имъ се јошти домовина и народъ омилити, кадъ имъ Господинъ Антониј Вайо пунославну Історију домовине нյове у велелѣпномъ свомъ двору и нѣговој окрестности, по рођенимъ Чеси а та то вкусно и живо предъ очи представи.

(Даница.)

СЫНЪ БАНКРОТА.

(отъ Мисса Склетона).

(конацъ.)

Найпослѣ породи се у отцу непобѣдима жеља, да дражайшу свою кћерку Марију види! јербо она као једна ведра, тиха и нѣжна дѣвица била је отвећа нуждна за нѣгову срећу; ни је ти онъ већ више мо-

таб безъ неѣ быти; тако сообщи онъ Дужли, да є радъ, да му кѣръ, коя є заблудила, са своимъ любовникомъ натрагъ куѣи доѣе. Дужла ово чуои съ нелицемъ рномъ радостю сузе пржле, пакъ ктому Десборужа замоли, да му дозволи нымма двома са свакомъ нуждомъ борећимасе ову радостну вѣсть отнети, и отцу ѹи натрагъ довести; но отацъ ово недозволи му: него заключи самъ имъ свое опроштенie и помилованie писменно явити.

Прођу дакле више дана и седмица, а Десборужъ никакова отговора на свое пуно любови и благоволеня писмо не добые.

За ово време, откако є Маріа са Дарциомъ побѣгла, мучio се и бринуо непрестанно Десборужъ тако яко, да му лице са свимъ остари и коса у полакъ осѣди. Садъ дакле ианово седне и обадвома напишне по єдно писмо, на кое отъ Маріе никакова отговора не добые, а отъ Дарције отговоръ истина добые, али таковий, да они не ћео више, докъ є онъ живъ куѣи доћи. Овай отговоръ обори садъ сасвимъ Десборужа.

Међу тимъ Маріа и Дарциј у найвећемъ сиромашству борећи се найпослѣ се и разболу: и тако садъ почну писмо за писмомъ Десборужу слати и у нымма молити га, да се на ныи, кои су га са свимъ скареднимъ поступкомъ увредили, смиљуе, и натрагъ себи прими. Но отацъ первымъ ныовыми отговоромъ яко уврећенъ сва ова ныова писма натрагъ имъ є слАО по Дужли, кои имъ є са великимъ сожалениемъ и сузама, што ѹи є отацъ на вѣки проќлео предавао.

У єдномъ Лондонскомъ предградио у худой єдной собици лежао є Даџциј смертно на постельи, поредъ кога є седила Маріја горке сузе ронећи. Даџциј после ифколико дана преселисе во вѣчность. Маріја у себи осећаше, да ће му и она скоро слѣдовати; јробо тежка жалостъ, туга и печаль и послѣдне нѣне силе већи исцрпљиваху. Садъ ѿје Дужла, съ нымме Десборужъ и Гералдъ, кои є истогъ ютра са пута свогъ у Лондонъ натрагъ дошао, у истиу собицу; и Десборужъ Дужлу запыта,

зашто га є довео¹ на тако џжалостно мѣсто, гдји се само плачъ и уедисаи чую: и хтјаше одма на полѣ да изыће, приоддавао ћи, ту се нетко са смртю бори; ту є воздухъ нездравъ и скуженъ. Но Дужла га прехвати за раме и заустави га говорећи му тихо и полагко; У овѣи собици она душа налази се, којо вы отдавно видити желите; Вы ће те ју — но само послушайте ме.

Десборужъ падне садъ на єдину столицу У бледимъ презѣлне и несравнѣне Дужло, ве лепоте чертама, у свѣтлымъ иѣговимъ очима, кое се садъ са изразомъ задовољне освете и получене побѣде блистаху, садъ у сузама пливаху, и у жестокомъ иѣговоимъ произношенија гласу налазаше се нешто, што є дуну Десборужову яко запланило. Найпосле се нечега страннога опомене, и осети, да му нешто нечујено, и неогстушино грози; Садъ помисли на милу свою кѣрь, потомъ чисто са страомъ на покойне родитеље сиротогъ Дужле. У мрачной собици, у којо онъ крозъ полакъ отворена врага гледати могаше, мыслю є онъ, да ће моћи бледо жертве лице промотрити и познати; но предънимъ є стояо гордый сунцемъ освѣтленй стасъ отмаститела.

Тихимъ, единозвучнимъ гласомъ и мирнодераженимъ обликомъ почне садъ Дужла свой говоръ, кога є содержанie было и за слушателѣ и за иѣга самогъ одвећь пробijателно и страовито. У мало јѣчай приповѣди онъ све Марійнотерпѣње, свою собственну борбу са чувствованїмъ и съ онимъ, што є онъ себи за дужностъ сматрао, што се сирћь твердо заклео био смртъ свои родителя отмастити, пакъ како му є ово све лепо за рукомъ испало. — Онъ покаже и уфаћена писма; пакъ да є самъ собомъ онай Даџциј увредителни Десборужу отговоръ сковао; да є ктому често заимодавце нес重任огъ овогъ паара подстрекавао, да отъ иѣга дугове строго, и съ претњомъ безъ свакогъ отлаганя изыскую. Онъ истинитимъ и страовигимъ бояма цѣло сужно Даџцијно станѣ, иѣгово отчаяње, иѣгово смртно борене и сваку другу патњу, а и Марійну већи нигда више повратителну судбину на-

чертаваше. И течь онда, кадъ свой говоръ заключи, даде свое упрощеніемъ Служателю на знанѣ, да въ нѣгово дѣте, нѣгова Марія, у найближай соби, тако близу нѣга; нахъ окренесе вратма, коя су у исту собу водила, и ладно рекне: „Погледай ако хоћешъ, гдји умире!“

Десборужъ ово чуши таки скочи са столице на ноге, да јој у помоћ притече: али већъ доцканъ; гласъ удари му у уши: „Она въ мртва!“ И овай гласъ био је Гералда, кој јој је напредъ у помоћ похитио. Садъ несрећни отацъ као громомъ ударенъ падне на земљу, а Дужла закриje свое лице и истерчи на полѣ.

Другій данъ после Маріинстъ погребења позове Гералдъ Дужлу на јдвой. Дужла се свагда у мачоборенію упражнявао; буљ је онъ чисто предвидio био, да ће га ово ма кадъ тадъ постићи. Тако борба се наскоро сверши; и Дужла рани Гералда смртно; на кога после мртво тѣло стане ногомъ, извуче свой мачъ изъ ране; и съ неописанымъ изразомъ зачне гледати на капљу крви, кое су полако съ верха мача на земљу падале. — Дѣло отмашенія окончаше.

Дужла утече изъ Енглезске, и за нѣколико година потуцао се по свету. Онъ наскоро изгуби сву свою лепоту, лице му се убере, и сва коса обѣли; и тако онъ на жалостанъ начинъ умре јошти-младъ годинама, али старъ у искуствама: и све што после себе заостави је једанъ каменъ кој му гробъ покрыва. Дужла што бы иначе могао верло богатъ быти; то је напротивъ у свакой оскудости животъ свой до-вершио.

Десборужъ такођеръ послѣ нѣколико дана отъ превелике тuge престависе. И тако садъ сви у мирномъ гробу почиваю; безъ дѣце отацъ, безъ родителя сынъ, проузрокователь све ове несреће и безъ свакогъ сожаленія твердозавѣщавшије отмаститель.

ШКОЛСКЕ ВѢСТИ.

Отъ кр. Верховногъ наши Народны Икона Надзирателства дае се назнанѣ, да въ Г. Константінъ Арилан Старо Сент-Анске мѣстне Школе Управитель изъ народолюбивогъ возбужденія, на умножение Школскогъ Фонда Депутаціональногъ, 50. Фор. даровао и јошъ сверху тогъ сваке године на купованѣ књига за ондешню убогу Дѣчицу з фор давати обрекао. — Ова редка родолюбива ревностъ у колико је заслужила явну отъ Верховногъ Надзирателства благодарностъ, у толико је и „особитогъ“ вниманія и похвале достойна.

Отъ стране кр. Верховногъ Школа нашегъ вѣроисповѣданія Надзирателства наложе се, да свакій Учителъ и совершенный Препараторъ који жели коју Штацију Учительску придобити, или у кандидацију ставленнымъ быти, има свое прошенію или кандидацију неотложно своя Школска Свидѣтелства, а особито Препарандско, приключити; иначе неће се на нѣга никаково призрѣніе узети.

РАДНОСТЬ.

Къ вайважніимъ радиости предпріятіјма новіи времена занста принадлежу преденя лана; и у колико се више Енглезске за преденѣ лана машине, Нѣмецкой уводе, у толико више заслужуе и ова грана радиости, да се предъ очима чува. И занста ње безъ основа, што се многи илаше да ће Енглезкимъ за преденѣ лана машинама споспѣшествовать Нѣмецке Рукоиздављ сасвимъ утаманути, сбогъ чега се садъ ико у Нѣмецкой труди, да се механическа лана преденя, ма да су ова са великимъ пожертвованіјама скопчана, свакій данъ својштимъ и познатимъ учени. Будући пакъ да се ланъ само отъ особитогъ качества за такова Енглезска лана преденя употребити може, то мораю Нѣмецки Икономи да се много већма са буднимъ окомъ къ воздѣланію лана склоне, да бы съ тиме и ову Икономическу грану на овай истый высине степенъ подигнули, на коме се оно тако знатно лана воздѣланіе Белгіјско, Холландско и у нѣкимъ предѣлами Французске налази.

СМѢСИЦЕ

Лакъ Сірамскій Краль буде једномъ у рату выкомъ једногъ магараца отъ сна пробућенъ, и тако отъ непріателя, кој су га у истый ма напасти намеравали, спасенъ. Изъ благодарности дакле за избављеніе свое заповеди онъ, да се отъ тогъ времена магарацъ за свето животно сматра и почитуе, као и нѣгово име да се за особито отличне пріјами. Посланикъ у

Сірамъ доће, буде отъ првогъ Двороуправителя и други главы Совѣтника овимъ речма Краљу приявљенъ: „Силеный Лаку, Владѣтелю вѣрныхъ и свогъ круга земногъ, Краљу белогъ слона, и притяжателю светога зуба! еданъ великий Магарацъ дошао є изъ Хине, и жели да се предъ Образомъ Твоје Узвышености на колена бацы.“ —

МѢСТНЕ ВѢСТИ.

Пешта, 2. Фебруаріа. Данасъ у вече держи овде учєнасе Сербска младежь у саали кодъ Тигравињи балль, на кон су многа Г. Г и наша и Словенска учиство позвана, о комъ ћемо баллу скоримъ обширніе описание дати.

Пешта 2. Фебруаріа. Отъ неколико дана овде се време сасвимъ променуло; киша непрестано пада; снегъ се топи, и преко леда нитко непрелази. Данасъ се ледъ међу Пештомъ и Будимомъ предъ полдне у поль дванестогъ сата кренуо, мало ишао, пакъ опетъ стао. При чему станѣ воде нити є опалони нарасло, и єсть 8' 7" 3"; али послѣ полдне около три сата, почне Дунавъ пагло долазити, и тако ледъ наново крене се; но само отъ новоградећегъ моста: јербо више овогъ јошти се задержао заневши за два ступца кон су у Дунаву за истый новъ мостъ скоро сасвимъ утврђени.

ВѢДОМОТВОРЕНІЕ

да се слѣдуюће Школске наше књиге по долензложеној у шайну цѣни у Пешти при Славной Народне

наше Фонде школске управљаюћој Депутацији добити могу; зато; ако бы кои отъ Г. Г. Т. окружны и мѣстны Директора, Учителя, или кое Почитаемо Общество наше, у овима књигама потребу имали, то нека се изволе на вышеречену Депутацију, а по случаю пакъ, хотећи ихъ на вересио имати, само преко окружнє Г. Г. Директора обратити, и тако ће послужени быти; отъ коихъ су;

1. Псалтырь Сербски — — —	3. фр. 18. кр.
2. Руководство Честности, Серб. — 1. „ 24 „	
3. „ „ Валах. — 1. „ 24 „	
4. Срицательне Дзице Серб. и Валах. велике — — — — —	1 фр. — кр.
5. Дзице Серб. мале — — — — —	7 кр.
6. Собрание Молитвъ, Серб. — — — — —	11. кр.
7. „ „ „ Валахъ — — — — —	12. кр.
8. Бібліческе Павѣсти, Серб. — — — — —	17. кр.
9. Краснописанія Сербска — — — — —	16. кр.
10. „ Валахійска — — — — —	15 кр.
11. Аритметика Серб. — — — — —	34. кр.
12. Руководство къ Правочтенію Серб. — — — — —	23. кр.
13. Правила Школска, Серб. — — — — —	14. кр.
14. „ „ „ Валах — — — — —	13. кр.
15. Катихісісъ малый, Серб — — — — —	24. кр.
16. Священная Исторіа ради маледѣчице Серб. — — — — —	14 кр.
17. Наставление о Воздѣланію дудова — — — — —	10 кр.

Будући да є време за новопечатанѣ Восточногъ Вѣроисповѣданія Церковногъ и Школскогъ Шематизмуса чрезъ Господина Алоузіа отъ Реешъ састављено већь приспело; тога ради умолявајуose сва Пренумерације Г. Г. Совокупитељи, да бы су своя извѣстія што скорије Сл. Депутацији Школской послати усердствовали — у толико више, што ће се саде овай Шематизмусъ (ако задовољно число Предбройника буде) са Сербскимъ и Валахійскимъ толкованиемъ издати — и што ће поредъ овогъ изясненія свакій, који Латинскій језикъ и неразуме, моћи по толкованію свогъ језика све разумѣти.

Скоротечна излази у седмици 2 путъ, Четверкомъ и Недѣльомъ; цена му є како за овдашић тако и за стране Предчисленике за поль године 4 фор. у сребру. Предчислитисе може на свакој ц. кр. Пошти, и у Пешти одъ Издавателя, у Бедемской улицы (Baſtei Gaffé Nro. 349.)

Издаватель Димитрій Јовановићъ.

У ПЕШТИ словами Баймоловымъ.